

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA ILIRSKA BISTRICA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP).
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima tri prostore za pridržanje, in sicer enega za krajša pridržanja (do 12 ur)² in dva za daljša pridržanja (do 48 ur)³. PP prav tako razpolaga s primernim sprehajališčem za pridržane osebe.⁴ V času našega obiska na PP ni bilo pridržane osebe. PP ima ločeno prostore za enoto za varovanje državne meje (VDM), kjer se obravnava tujce, ki nedovoljeno vstopijo v Republiko Slovenijo. V času našega obiska so v teh prostorih imeli v postopku tujca, državljana Afganistana.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 2. 2. 2017**.⁵
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (Mirovni inštitut).

¹ Podatka o številu odrejenih pridržanj na tej PP v letu 2017, zaradi izpada računalniškega sistema žal ni bilo mogoče pridobiti (letu 2016 so odredili 214 pridržanj).

² Prostor je primeren za pridržanje dveh oseb in je opremljen z večjim lesenim ležiščem, dvema žimnicama, WC-jem na počep in umivalnikom s tekočo vodo.

³ Prostora sta primerna za pridržanje po ene osebe in opremljena z lesenim ležiščem, žimnico, pritrjeno mizo in pritrjenim stolom, WC s kovinsko školjko in umivalnikom s tekočo vodo.

⁴ Sprehajališče se nahaja v neposredni bližini prostorov za pridržanje, velikosti približno 4x5 metra in je delno (do polovice) pokrito.

⁵ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 11. 3. 2015.

► **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in pomočnik komandir, s katerim smo opravili pregled prostorov PP, pregledu dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanj ter za zaključni pogovor.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 20. 2. 2017, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 16. 3. 2017, torej 24. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se uredi dolžina iztekanja vode v WC-ju na počep in umivalniku prostora za krajše pridržanje, saj je bilo pri tokratnem obisku, pri preverjanju iztekanja vode v WC-ju in umivalniku ugotovljeno, da je sedaj iztek vode v bolj normalnih okvirih (veliko krajši čas, kot ob prejšnjem obisku),
- da je bilo upoštevano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da je potrebno sprehajališče redno čistiti, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da je le-to ustrezno očiščeno in
- da tujec, ki so ga imeli policisti v postopku, v pogovoru ni navedel nobene pritožbe oziroma pripombe nad ravnanjem in obravnavo s strani policistov oziroma je povedal, da so le-ti zanj dobro poskrbeli, saj je dobil hrano (suhi obrok, ki je zanj primeren) ter da so mu policisti omogočili zamenjavo hlač, saj je imel svoje premočene.

► predlog DPM

► odziv pristojnih

DPM: predlagali smo, da se WC v hodniku pred prostorom dežurnega policista, ki je namenjen tudi za uporabo invalidnih oseb, ustrezno opremi s prijemali in WC desko.⁶

MNZ: sporočamo, da bo WC za invalide v letu 2017 preurejen tako, da ga bodo invalidne osebe lahko dejansko uporabljale.

DPM: predlagali smo, da se v omari za hranjenje zaseženih predmetov, ki jih pridržana oseba v času pridržanja ne sme imeti pri sebi, označi mesta za shranjevanje zaseženih predmetov glede na številko prostora za pridržanje, v katerega je pridržana oseba v času pridržanja nameščena.⁷

MNZ: sporočamo, da so v omari za hranjenje zaseženih predmetov so s številkami 1, 2 in 3 na PP označili mesta za shranjevanje glede na številke prostorov za pridržanje.

DPM: predlagali smo, da se prostor za sprejem – razgovor z osebo, ki ji je odvzeta prostost, opremi s plakatom MNZ s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost v več jezikih.⁸

MNZ: sporočamo, da so na PP v prostor za sprejem oseb, ki jim je odvzeta prostost, namestili seznam odvetnikov in plakat MNZ s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost v več jezikih.

DPM: ponovno smo predlagali, da se proučijo možnosti namestitve video nadzornega sistema v prostoru za sprejem – razgovore pridržanih oseb.⁹

MNZ: sporočamo, da bomo preučili možnosti za namestitev videonadzora v prostoru za sprejem pridržanih oseb.

DPM: predlagali smo, da se starešino/starešine, pristojne za nadzor

MNZ: sporočamo, da je bilo vodstvo policijske enote opozorjeno na večjo

⁶ PP v hodniku pred dežurnim policistom razpolaga z WC-jem za stranke, ki je primeren tudi za invalidne osebe. V času našega obiska je bil WC za stranke čist in prezračen, vendar po oceni DPM le ta ni ustrezno opremljen, saj nima ustreznih oprijemal za invalidne osebe, niti na WC školjki ni bilo nameščene deske.

⁷ Nasproti prostorov za daljše pridržanje je tudi soba za sprejem – razgovor s pridržano osebo. Prostor je bil v času našega obiska opremljen z mizo, s stolom, z telefonom brez neposredne zunanje linije ter dvema lesenima omarama. Ena se po pojasnilu pomočnika komandirja uporablja za shranjevanje zaseženih predmetov, ki jih pridržana oseba v času pridržanja ne sme imeti pri sebi. Pri pregledu te omare je bilo ugotovljeno, da v njej ni označeno shranjevanje zaseženih predmetov glede na številko prostora, v katerega je nameščena pridržana oseba, ki so ji bili predmeti zaseženi.

⁸ Pri pregledu prostora za sprejem – razgovore je bilo ugotovljeno, da v njem ni bilo nameščenega plakata MNZ s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost v več jezikih. Prav tako ni bilo seznama odvetnikov ali prevajalcev (oba sta shranjena pri dežurnem policistu, seznam odvetnikov je bil z dne 10. 1. 2017, kar kljub vsemu velja pohvaliti). Pomočnik komandirja je tudi pojasnil, da policisti v primeru potrebe seznam odvetnikov in prevajalcev vzamejo pri dežurnem policistu in ga po uporabi tja tudi vrnejo.

⁹ Glede sobe za sprejem – razgovore pridržanih oseb je bilo tudi ugotovljeno, da žal še vedno ni bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se le-ta opremi z video nadzornim sistemom, saj je bilo ugotovljeno, da še vedno ni nameščenega video nadzornega sistema.

pridrzanj opozori na več natančnosti pri izvajanju nadzora vnosov pridrzanj.¹⁰

Prav tako smo predlagali, da se policiste opozori na več natančnosti oziroma potrebo po izpolnjevanju vseh rubrik obrazcev, potrebnih za izvedbo pridrzanja.¹¹

natančnost pri izvajanju nadzora nad vnosom podatkov o pridrzanju v evidenco, policisti pa na večjo natančnost pri izpolnjevanju obrazcev o pridrzanju.

DPM: predlagali smo, da se policiste opozori na pravilno vnašanje popravkov v uradne obrazce, potrebne za izvedbo pridrzanj.¹²

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni na pravilno vnašanje popravkov.

MNZ je hkrati sporočilo, da bodo zaradi izboljšanja stanja (predvsem v zvezi s ponavljajočimi se nepravilnostmi, ki jih ugotavljamo pri obiskih v policijskih enotah), predstavniki Službe generalnega direktorja policije v letošnjem letu obiskali vse policijske enote, kjer imajo prostore za pridrzanje in jim nudili strokovno pomoč na področju izvajanja pridrzanj.

¹⁰ Pri pregledu pridrzanja (27. do 28. 12. 2016 začetek postopka ob 23.45 uri, pridrzanje odrejeno med 00.10 uri do 11.27 ure, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) je bilo ugotovljeno, da je v FIO evidenci vnesen napačen datum začetka pridrzanja, in sicer 27. 2. 2016 (navedeno razvidno iz izpisa iz FIO evidence, ki je bil opravljen 3. 1. 2017) čeprav bi bil pravilen vnos začetka postopka 27. 12. 2016. Da je bil vnos datuma začetka postopka v FIO evidenco napačen, je bilo s pomočnikom komandirja preverjeno neposredno med obiskom z vpogledom v FIO evidenco (pomočnik komandirja je vpogled evidentiral). Napačen vnos začetka postopka se je z vpogledom potrdil.

¹¹ Pri istem primeru je bilo nadalje s pregledom obrazca »Potrdilo o odvzetih predmetih pridržani/zadržani osebi« ugotovljeno, da ni v celoti izpolnjena rubrika »datum in ura odvzema«, saj ni bila navedena ura odvzema predmetov pridržani osebi.

¹² Pri pregledu pridrzanja (16. 10. 2017 začetek postopka ob 2.30 uri, pridrzanje odrejeno med 2.35 uri do 12.40 ure, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo ugotovljeno, da je bilo v obrazcu »Izvajanje opravil med pridrzanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« v delu obrazca »Opravila med pridrzanjem/zadržanjem« opravljenih več popravkov zapisa, pri katerih pa ni evidentirano, kdo je popravek opravil.

Prav tako je bilo pri pregledu pridrzanja (9. do 10. 9. 2016 začetek postopka ob 19.24 uri, pridrzanje odrejeno med 19.25 do 6.30 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) je bilo pri pregledu obrazca »Izvajanje opravil med pridrzanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« v delu obrazca »Zdravniška pomoč in oskrba« ugotovljen opravljen popravek v delu »Oseba JE/NI potrebovala nujno medicinsko pomoč«. Policist je s korektorjem »EDIGS« opravil popravek dela »JE/NI«.